

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Toteuttaja: Kalajoen kaupunki

Hanke: Valokuituverkot vetämään, 16585

Hankkeen toteutusaika: 16.5.2016 – 31.12.2018

Yhteenveto:

Valokuituverkot vetämään -hanke oli digitaalisia palveluja ja tietoverkkoja koskeva tiedotus- ja aktivointihanke, jolla edistettiin laajakaistaverkkoinfrastruktuuri-hankkeita ja sähköisten palveluiden käyttöönottoa ja kehittämistä Alavieskan, Kalajoen, Merijärven, Pyhäjoen ja Raahen maaseudun yrityksille, maataloille ja asukkaille.

Kylien asukkaat ja niissä toimivat yritykset ovat riippuvaisia hyvistä ja nopeista tietoliikenneyhteyksistä. Monet julkiset palvelut ovat siirtyneet verkkoihin ja valokuituverkko mahdollistaisi luotettavat ja nopeat yhteydet.

Hankkeen avulla ja myötävaikutuksella lisättiin alueen asukkaiden ja toimijoiden tietoisuutta valokuidusta järjestämällä infotilaisuuksia, tiedottamalla lehdistä ja sosiaalisessa mediassa sekä suorilla infokirjeillä kotitalouksiin.

Hankealueen kunnissa laadittiin suunnitelmat valokuituverkon rakentamisesta ja rahoituksesta.

Hankkeen tavoitteet:

Hankkeen tavoitteena oli tiedottaa, ohjata ja aktivoida kylien yrittäjiä, maataloja ja asukkaita yhteisen kiinteän laajakaistan hankkimiseen erillisenä hankkeena sekä laatia suunnitelma kiinteän verkon hyödyntämiseksi palveluiden tuotannossa sekä selvittää mahdolliset muut toimenpiteet, joita kylille ollaan tekemässä, jotka voivat tukea toteuttamishanketta.

Hankkeen toiminta-alueena oli Kalajoki, Alavieska, Merijärvi, Pyhäjoki ja Raah.

	TAVOITETASO	TOTEUMA
Parantuneista palveluista hyötävän maaseutuväestön määrä. Ydin- ja harvaanasutun maaseudun asukkaat hyötyvät palveluiden parantumisesta	23388 henkilöä	7455 henkilöä
Tuetussa hankkeessa tehdyt talkootyötunnit	1200 h	506 h
Hankkeen aikana työllistyneiden määrä yhteensä	1,80 htv	2,41 htv
Hankkeen aikana työllistyneiden määrä naiset, 29 v ja yli	0,30 htv	0,06 htv
Hankkeen aikana työllistyneiden määrä miehet, 29 v ja yli	1,5 htv	2,35 htv

Toteutus ja aikataulut:

Hankkeen saatua myönteisen rahoituspäätöksen 22.6.2018, laitettiin projektityöntekijän/aktivaattorin työpaikka julkiseen hakuun. Hanketyöntekijä aloitti työssään 14.9.2016. Aloittamista viivästytti juuri päätöksen saapumisen aikaan alkanut kesälomakausi.

Projektityöntekijän aloitettua päädyttiin heti kilpailuttamaan hankkeen markkinointikonaisuus sisältäen markkinoinnin yleisen visualisen ilmeen suunnittelun, verkkosivujen suunnittelun ja toteutuksen sekä jaettavan tiedotusmateriaalin suunnittelun. Valituksi tuli Vehka-aho Oy Mainosmies, joka toteutti www.vedetaankuitua.fi-sivun, josta löytyivät hankkeen tiedot sekä esittelyä valokuitutekniikasta ja hyödyistä eri käyttäjäryhmille sekä uutisia valokuituun liittyen. Sivuston kautta saattoi myös liittyä uutiskirjeen tilaajaksi ja sen kautta saattoi myös antaa ennakositoumuksen valokuituverkkoon liittymisestä.

Marraskuussa 2016 laitettiin vireille suomi.fi-tunnistuspalvelun kautta toteutettava sähköisesti allekirjoitettava valokuidun ennakkotilauslomake. Tunnistuspalvelun käyttöönottopalvelun vahvistusta odotettiin väestörekisterikeskukselta kevääseen, mutta sitä ei kuitenkaan lopulta myönnetty.

Projektityöntekijä jalkautui alueen kylille ja järjesti kylätoimikuntien kanssa yhteistyössä hankkeen aikana infotilaisuuksia. Näiden lisäksi järjestettiin omat tilaisuudet yrityksille ja maataloille. Infotilaisuuksia järjestettiin yhteensä 39 kpl ja niihin osallistui 809 henkilöä (liitteenä listaus) Näissä tilaisuuksissa pyrittiin rekrytoimaan alueen avainhenkilöitä tekemään työtä valokuidun kysynnän selvittämiseksi. Tehtävään saatiin 48 henkilöä, jotka tekivät aktivointitunteja yhteensä 506 h. Lisäksi projektityöntekijä osallistui erilaisille messuille ja tapahtumiin; kesällä 2017 Kalajoki-messuille, Energiamesseille Kalajoella sekä Tyngän maalaismarkkinoille, kesällä 2018 Rautioviikoille, Energiamesseille ja Raumankarin markkinoille Kalajoella sekä Parhalahtipäiville Pyhäjoella. Projektityöntekijä osallistui myös yrittäjille suunnattuihin valokuidun infotilaisuuksiin tiedottaen valokuidun hyödyistä ja mahdollisuuksista.

Keväällä 2017 jätettiin tarjouspyyntö verkonsuunnittelun karttapohjaisen suunnitteluohjelman sekä valokuidun ennakkotilaaajille tilauskanavien kehittämisen karttanäkymän toimittamisesta. Verkonsuunnittelun karttapohjaisen suunnitteluohjelman toimittajaksi valittiin KeyPro Oy. Ohjelmiston käyttöönotto ajoittui vuodenvaihteeseen 2017-2018. Ohjelma on helpottanut tarkempien verkkosuunnitelmien valmistumisessa hankealueelle. Valokuidun ennakkotilauksien kehittämisen karttanäkymän toimittajaksi valittiin Gumifa Group Oy.

Joulukuussa 2017 jätettiin hankkeesta jatkoaikahakemus. Koska hanketoimenpiteiden aloittaminen viivästyi usealla kuukaudella ja jotta saataisiin mahdollisimman hyvä lopputulos alueen asukkaiden aktivoimisessa, oli jatkoaikaa perusteltua hakea. Työ oli tältä osin vielä kesken. Jatkoaika myönnettiin 31.12.2018 saakka.

Keväällä 2018 toteutettiin infokirjekampanja alueen joka talouteen. Kirjeessä tiedotettiin hankkeesta ja sen tavoitteista sekä mukaan liitettiin ennakositoumuslomake, jonka saattoi palauttaa ilmoitettuihin palautuspisteisiin, joita oli 18 kpl. Palautuspisteisiin hankittiin lukolliset postilaatit. Syksyllä 2018 infokirjekampanja uusittiin. Ennakositoumuksia palautettiin hankkeen aikana 2108 kpl.

Resurssit

Hankkeessa toimi yksi kokoaikainen projektityöntekijä/aktivaattori vastaten hankkeen käytännön toimista. Maksatushakemuksien laatimisessa ja raportoinnissa oli käytettävissä osa-aikaisesti toimisto-/hankesihteerin työpanosta. Kalajoen kaupungin verkkoasiantuntija ja tietohallintojohtaja toimivat hankkeessa asiantuntijoina.

Hankealueen kylä- ja asukas yhdistykset ja kylien aktivaattorit (48 henk.) jotka tekivät aktivoivia talkoovoimin.

Hanketyöntekijän toimistotilat sijaitsivat Kalajoen kaupungin maaseutupalveluiden toimitiloissa.

Toteutuksen organisaatio, Kalajoen kaupunki:

Hankkeen johtaja: maaseutupalveluiden johtaja Antti Pulkkinen / elinkeinojohtaja Miia Himanka

Projektityöntekijä / aktivaattori: Tony Kuntsi

Maksatushakemukset ja raportit: hankesihteeri Lea Mattila

Verkkoasiantuntijat: tietohallintojohtaja Sami Krank, järjestelmäasiantuntija Markus Hämäläinen ja tietoliikenneasiantuntija Mauri Kyllönen.

Yhteistyökumppanit

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä hankealueiden kuntien, kylätoimikuntien ja yrittäjäyhdistysten kanssa. Yhteistyökumppaneita hankkeen aikana olivat Kaista käyttöön -hankkeen projektijohtaja Timo Hänninen Pohjois-Pohjanmaan liitosta sekä Suomen Seutuverkot Oy. Hankkeen loppuvaiheessa yhteistyötä tehtiin myös hankealueen kunnissa valokuituverkon rakentamisesta vastaavien tahojen kanssa.

Kustannukset ja rahoitus:

KUSTANNUKSET	Rahoitus-päätös 22.6.2016	Muutos - päätös 7.1.2019	1. maksatus- hakemus 16.5.- 31.12.2016	2. maksatus- hakemus 1.1. - 31.7.2017	3. maksatus- hakemus 1.8.- 31.12.2017	4. maksatus- hakemus 1.1.- 30.6.2018	5. maksatus- hakemus 1.7.- 31.12.2018	YHTEENSÄ
Palkat	99834,00	95439,08	12649,34	23193,89	16035,60	20603,24	23217,14	95699,21
Palkkiot	900,00	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	4800,00	1048,39	0	48,39	0	179,84	0	228,23
Ostopalvelut	20000,00	47499,58	3877,30	5831,60	1700	18697,90	13111,12	43217,92
Matkakulut	24000,00	6206,19	127,27	686,00	534,37	2280,70	754,92	4383,26
Flat rate 15%	14975,10	14315,86	1897,40	3479,08	2405,34	3090,48	3482,57	14354,87
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	164509,10	164509,10	18551,31	33238,96	20675,31	44852,16	40565,75	157883,49
RAHOITUS								
EU 42 %	69093,82	69093,82	7791,55	13960,36	8686,63	18837,91	17037,62	66311,06
VALTIO 54 %	88834,92	88834,92	10017,71	17949,04	11164,67	24220,17	21905,50	85257,09
ELY YHTEENSÄ 96%	157928,74	157928,74	17809,26	31909,40	19848,30	43058,07	38943,12	151568,15
KUNTARAHA 4 %	6580,36	6580,36	742,05	1329,56	827,01	1794,09	1622,63	6315,34
YHTEENSÄ 100 %	164509,10	164509,10	18551,31	33238,96	20675,31	44852,16	40565,75	157883,49

Raportointi ja seuranta:

Hankkeesta on jätetty seurantaraportit tammikuussa 2017 ja tammikuussa 2018. Vuodelta 2018 jätettiin seurantatiedot tammikuussa 2019 ja loppuraportti viimeisen maksatushakemuksen yhteydessä.

Rahoittaja ei vaatinut hankkeelle ohjausryhmää. Kalajoen kaupunginhallitus on keskustellut asiasta ja päättänyt perustaa hankkeelle ohjausryhmän keväällä 2018.

Ohjausryhmän jäsenet:

Kalajoen kaupunki;	Jukka Rahja, puheenjohtaja
Kalajoen kaupunki	Jenni Ekoluoma
Kalajoen kaupunki	Sari Hihnala
Kalajoen kaupunki;	Antti Pulkkinen, maaseutujohtaja
Alavieskan kunta;	Jari Isotalus, maaseutuasiamies
Merijärven kunta;	Kari Jokela, kunnanjohtaja
Pyhäjoen kunta;	Sauli Mankinen, toimitusjohtaja, Pyhäjokisuun Vesi Oy
Raahen kaupunki;	Lasse Lahti, toimitusjohtaja, Raahen Energia

Ohjausryhmä on kokoontunut 2 kertaa. Ensimmäinen kokoontuminen 5.6.2018 ja toinen hankkeen päätyttyä.

Tiedottaminen:

Tätä kohdetta on tuettu
Manner-Suomen
maaseudun
kehittämishajelmasta
2014-2020

**Valokuituverkot
vetämään**

16.5.2016 – 31.12.2018

Alavieska, Kalajoki, Merijärvi,
Pyhäjoki, Raahen

Hankkeesta on ollut tiedotusjuliste Kalajoen kaupungintalon aulan tiedotustaululla sekä maaseutupalveluiden toimistossa.

Hanketiedote on myös julkaistu Kalajoen kaupungin nettisivuilla; <https://kalajoki.fi/tyo-ja-yrittaminen/hankkeet/>

Lisäksi hankkeesta on julkaistu kirjoituksia ja ilmoituksia hankealueen paikallislehdissä.

Hankkeen tiedotuskanavana toimivat myös omat nettisivut; www.vedetaankuitua.fi sekä facebook-sivut.

Hankkeesta tiedotettiin alueen kylillä järjestetyissä valokuitu-illoissa sekä osallistumalla eri messuille ja tilaisuuksiin.

Alueen jokaiseen kotiin lähetettiin postin kautta kaksi eri tiedotuskirjettä sekä ennakkositoumuslomakkeet.

Tulokset ja vaikutukset:

Hankkeen aikaansaamat tulokset kertovat siitä, että kysyntää valokuidulle hankealueella on. Ennakkoon valokuidusta kiinnostuneiksi ilmoittautui 2108 kiinteistöä, joista asuinkiinteistöjä oli 1870 kpl, maatiloja 131 kpl, yritys kiinteistöjä 29 kpl ja rivi-/kerrostaloja sekä muita kiinteistöjä 78 kpl. Tietoa valokuidun hyödyistä

ja nopeudesta on saatu välitettyä alueen asukkaille ja yrityksille. Alueen kaikissa kunnissa on tehty päätökset valokuituverkon rakentamisesta, Merijärvellä rakentaminen on jo käynnistynyt.

Valokuituverkon rakentamisesta koituvat investoinnit alueella ovat mittavat ja vaikutus merkittävä alueen tulevaisuuteen ja elinvoimaisuuteen. Nopeat tietoliikenneyhteydet parantavat palveluiden laajuutta ja käytettävyyttä ja mahdollistavat sellaisten palveluiden käytön, mitä ei ole ollut mahdollista käyttää heikoista tietoliikenneyhteyksistä johtuen.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi:

Jatkossa hankealueen kunnat ja kaupungit vastaavat valokuidun edistämisestä hankealueella. Kunnat ovat valinneet kuituverkon rakentamisesta vastaavat toimijat. Kaikissa hankealueen kunnissa on tehty päätökset valokuidun rakentamisesta, mikäli toteutukseen saadaan valtion tukea ja riittävä määrä verkkoliittyjiä saadaan toiminnan kannattavuuden varmistamiseksi.

Arkistointi:

Hankkeessa syntynyt aineisto sijaitsee Kalajoen kaupungin virastotalon arkistossa, osoitteessa Kalajoentie 5, 85100 KALAJOKI.

Kalajoella 11.3.2019

Kalajoen kaupunki

Miia Himanka
elinkeinojohtaja
puh. 044 4691 246

Antti Pulkkinen
maaseutujohtaja
puh. 044 4691 251

Valokuituverkot vetämään -hanke, Hankenro 16585

Infotilaisuudet

PVM	PAIKKA	OSALLISTUJAT
9.11.2016	Kalajoen kylät – Rautio – Kalajoki	13
14.11.2016	Rautio – Kalajoki	11
22.11.2016	Kärkinen – Kalajoki	22
1.12.2016	Tynkä – Kalajoki	21
30.1.2017	Raahenkylät ry – Raahe	19
19.2.2017	Alpuan kylä – Raahe	19
28.3.2017	Saloisten kylä – Raahe	11
30.3.2017	Mattilanperä – Raahe	28
18.4.2017	Pahkala-Pernu – Kalajoki	22
18.4.2017	MTK – Himanka – Kalajoki	8
25.4.2017	Lampinsaari – Raahe	20
26.4.2017	Pönttiö – Kalajoki	7
30.5.2018	Kalajoen yritysten tilaisuus – Kalajoki	3
8.6.2017	Rautio – Kalajoki	7
6.7.2017	Kärkinen – Kalajoki	11
20.10.2017	Tynkä – Kalajoki	23
8.11.2017	Plassi – Kalajoki	8
27.11.2017	Rautio – Kalajoki	11
1.12.2017	Hiekkasärkät – Kalajoki	68
4.12.2017	Rahja – Kalajoki	29
12.12.2017	Plassi – Kalajoki	24
16.1.2018	Pyhäjoki	41
22.11.2018	Himanka – Kalajoki	20
29.1.2018	Pattijoki – Raahe	13
31.1.2018	Keskusta – Raahe	13

1.2.2018	Vihanti – Raahe	22
8.2.2018	Torvenkylä – Kalajoki	20
15.2.2018	Mattilanperä – Raahe	18
20.2.2018	Alpua – Raahe	29
22.2.2018	Saloinen – Raahe	44
12.3.2018	Lumimetsä – Raahe	15
19.3.2018	Piehinki, Arkkukari, Haapajoki – Raahe	43
28.3.2018	Tomujoki – Kalajoki	11
10.4.2018	Mehtäkylä – Kalajoki	17
12.4.2018	Holma – Kalajoki	19
14.5.2018	Möykkyperä – Raahe	18
15.5.2018	Lasikangas – Raahe	21
17.5.2018	Keskikylä – Pyhäjoki	24
9.10.2018	Pirttikoski – Pyhäjoki	36
	YHTEENSÄ	809 HENKILÖÄ

Messut ja muut tapahtumat

PVM	PAIKKA	KÄVIJÖIDEN MÄÄRÄ (järjestäjien arvio)
11.6.2017	Kalajoki Messut – Kalajoki	1900
9.9.2017	Tyngän maalaismarkkinat – Kalajoki	1500
16.-17.9.2017	Energiamessut – Kalajoki	2400
9.6.2018	Parhalahtipäivät – Pyhäjoki	400
7.7.2018	Rautioviikot – Kalajoki	ei tiedossa
14.7.2018	Raumankarin markkinat – Himanka, Kalajoki	4000
15.-16.9.2018	Energiamessut – Kalajoki	1500
20.9.2018	Pyhäjoen Messut	2000